

Vlaams
Parlement

ingediend op **289** (2019-2020) – Nr. 4
29 mei 2020 (2019-2020)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Freya Saeys, Koen Daniëls en Immanuel De Reuse

over de voortgangsrapportage
over de aanpak van de coronacrisis
in het beleidsdomein
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
in het bijzonder over de Taskforce COVID-19 Zorg,
de Taskforce Kwetsbare Gezinnen
en het actieplan mentaal welzijn

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;
Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;
Maaïke De Rudder, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;
Ann De Martelaer, Celia Groothedde;
Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;
Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;
Gweny De Vroe, Sihame El Kaouakibi;
Johan Danen, Jeremie Vaneeckhout;
Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

Documenten in het dossier:

289 (2019-2020) – Nr. 1 t.e.m. 3: Verslagen

INHOUD

I.	Uiteenzetting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.....	4
1.	Contactonderzoek	4
2.	Lockdown.....	5
3.	Voorzieningen met een uitbraak van het virus	6
4.	Monitoring pandemie en communicatie cijfers.....	7
5.	Teststrategie	7
6.	Personeel	8
7.	Beschermingsmateriaal	8
8.	Cohortzorg	9
9.	Ondersteuning vanuit het ziekenhuis.....	9
10.	Financiële impact	9
11.	Welzijn van de werknemers	9
11.1.	Actie! Hoogste noden	9
11.2.	Actie! Communicatie	10
11.3.	Actie! Kinderperspectief.....	10
11.4.	Actie! Huizen van het Kind	10
12.	Taskforce Kwetsbare Gezinnen	10
13.	Obesitas bij jongeren	10
II.	Bespreking	11
1.	Uiteenzetting door Lise Vandecasteele.....	11
2.	Uiteenzetting door Tine van der Vloet.....	12
3.	Uiteenzetting door Celia Groothedde	12
4.	Uiteenzetting door Immanuel De Reuse	13
5.	Uiteenzetting door Lorin Parys	15
6.	Uiteenzetting door Hannes Anaf	15
7.	Uiteenzetting door Freya Saeys	16
8.	Uiteenzetting door Koen Daniëls	17
9.	Uiteenzetting door Katrien Schryvers	18
10.	Uiteenzetting door Katja Verheyen.....	18
11.	Uiteenzetting door Maurits Vande Reyde.....	19
12.	Uiteenzetting door Elke Sleurs.....	19
13.	Uiteenzetting door Freya Van den Bossche.....	19
14.	Uiteenzetting door Ann De Martelaer.....	20
15.	Antwoord van minister Wouter Beke	20
16.	Replieken.....	25
	Gebruikte afkortingen.....	29
	Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op dinsdag 12 mei 2020 hield de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding haar vierde voortgangsrapportage over de aanpak van de coronacrisis in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in het bijzonder over de Taskforce COVID-19 Zorg, de Taskforce Kwetsbare Gezinnen en het actieplan mentaal welzijn. Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding nam aan de voortgangsrapportage deel.

De presentatie van minister Wouter Beke is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Tijdens de vergadering waren alleen de commissievoorzitter en commissiesecretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen.)

I. Uiteenzetting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

1. Contactonderzoek

Het contactonderzoek is opgestart. In de week van 4 mei 2020 heeft het systeem proefgedraaid met 110 Vlaamse ambtenaren. Vanaf donderdag 7 mei 2020 gebeurde het contactonderzoek op basis van echte cases. Aanvankelijk waren er enkele technische problemen met het platform. De medewerkers werden en worden opgeleid. Er is een Vlaamse Stuurgroep Contactopsporing opgestart onder leiding van Dirk Dewolf. Er is een regelgevend kader gecreëerd met een koninklijk besluit op 4 mei 2020 en het Vlaams Parlement stemde unaniem in met het nooddecreet van 8 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19.

Sinds 9 mei 2020 zijn de 'callcenter agents' ingeschakeld. In de week van 11 mei 2020 zullen het er 735 zijn. De tweeduizend contactonderzoekers die gevraagd zijn aan de vier regio's, zijn gebaseerd op een werkhypothese van duizend besmette gevallen. Volgens Sciensano zijn er op 12 mei 2020 330 besmette gevallen. Vlaanderen zou ongeveer zeshonderd gevallen per dag moeten screenen met 1200 contactonderzoekers. Volgens Sciensano heeft Vlaanderen er gemiddeld 149 per dag. De thans beschikbare capaciteit zal ruimschoots volstaan. Het contract bepaalt dat er wordt betaald op basis van de geleverde prestaties. Het bedrag van 101 miljoen euro is een maximumbedrag.

Op 11 mei 2020 waren er 1001 cases behandeld, nieuwe plus de opnieuw te contacteren cases. Men rekent op ongeveer een uur per case, maar uit de eerste analyses blijkt dit niet nodig te zijn. Dat kan nog evolueren omdat het aantal contacten thans nog beperkt is. Pas sinds zondag 10 mei 2020 mag men het aantal contacten uitbreiden en pas sinds maandag 11 mei 2020 mag men opnieuw naar de winkel.

Er is een formulier om contacten zelf op te lijsten. Artsen kunnen dat meegeven maar het is ook online beschikbaar. Het wordt aangeraden om dit in te vullen vanaf de dag dat de coronatest is uitgevoerd. Het formulier vraagt naar het aantal contacten, of het contacten zijn waar men de afstand heeft kunnen bewaren, of ze langer dan 15 minuten hebben geduurd, of er lichamelijk contact was en of de persoon in de zorg werkt.

Alle documenten in verband met de overheidsopdracht zijn gepubliceerd op de website van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid (zie slide 5).

2. Lockdown

Er zijn aangepaste richtlijnen voor bezoek in de residentiële jeugdzorg, pleegzorg en VAPH-voorzieningen. De vraag om bezoek met meer dan één persoon mogelijk te maken voor tweeoudergezinnen wordt op dit ogenblik in de taskforce onderzocht. Er is een aangepaste richtlijn voor bezoek vanaf 11 mei 2020 in residentiële revalidatievoorzieningen, psychiatrische verzorgingstehuizen en ook in de psychiatrische ziekenhuizen. De organisaties krijgen de tijd om te zorgen dat alle randvoorwaarden in orde zijn en dat veiligheid en hygiëne gewaarborgd zijn. Het moet met de medewerkers en cliënten goed worden doorgesproken.

In de mobiele en ambulante zorg is vanaf 11 mei 2020 opnieuw gestart met face-to-face gesprekken. Prioritair zijn de cliënten en gezinnen die geselecteerd worden op basis van een verhoogd risico en onvoldoende bereikbaarheid via tele- of online-werk. Dat geldt voor CAW's, ambulante geestelijke gezondheidszorg, voorzieningen van het Agentschap Opgroeien, Vertrouwenscentra Kindermishandeling, crisishulp en Huizen van het Kind.

Vanaf 18 mei 2020 starten de andere vorm van ambulante en mobiele hulpverlening opnieuw: ambulante en mobiele begeleiding van personen met een handicap, collectieve ondersteuning van de MFC's, de OverKop-huizen, hulpverlening vanuit de residentiële jeugdhulp, en hulpverlening vanuit de pleegzorgdiensten.

De krachtlijnen van de bezoekersregelingen zijn: één bezoeker, bij voorkeur dezelfde, met uitzondering van beide ouders voor minderjarigen; op afspraak; in openlucht of in een afzonderlijke gemeenschappelijke ruimte; een mondmasker dragen; en geen cadeaus overhandigen. Er volgt een evaluatie. De minister staat open voor de vraag om twee bezoekers toe te laten. Tot 18 mei 2020 blijft de regeling in de ouderensector van kracht. Tot 8 juni 2020 blijft de regeling in de lokale dienstencentra van kracht.

Vanaf 18 mei 2020 is bezoek mogelijk in woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, centra voor herstel, dagverzorgingscentra en assistentiewoningen die infrastructuur gelinkt zijn aan een woonzorgcentrum. De belangrijke uitgangspunten zijn gezondheid, veiligheid en welzijn van bewoners, bezoekers en personeel. Er is aandacht voor het psychosociale en relationele welbevinden, rekening houdend met de mogelijkheden van voorzieningen en medewerkers. Er moet voldoende personeel en noodzakelijk beschermingsmateriaal zijn. Heel wat voorzieningen zullen gebruikmaken van deze regeling.

De richtlijnen blijven voor iedereen gelden: anderhalve meter afstand; één bezoeker per bewoner; twee weken voorafgaand aan het bezoek geen symptomen hebben en niet positief getest zijn; bij voorkeur in openlucht of in een aparte ruimte; correcte handhygiëne; personen en bewoners dragen een chirurgisch mondmasker; bezoeker draagt een eigen mondmasker; de afspraak wordt geregistreerd; en bezoek door de bewoner aan de thuiscontext is nog niet mogelijk.

De autonome assistentiewoningen en de initiatieven voor beschut wonen kunnen ten vroegste vanaf 10 mei 2020 openen. De uitgangspunten zijn gezondheid van bewoners, bezoekers en personeel; met aandacht voor psychosociaal en relationeel welbevinden, en rekening houdend met de mogelijkheden van de voorzieningen. De richtlijnen over de afstand, het maximumaantal bezoekers conform de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad, en beschermingsmateriaal moeten worden gerespecteerd.

De aanbevelingen voor bezoek aan zorgbehoevende personen en kwetsbare personen in de thuissituatie zijn: social distancing; bezoek bij voorkeur in openlucht; extra aandacht aan voorzorgsmaatregelen; een mondmasker; en bezoek is af te

raden wanneer professionele zorgverleners aanwezig zijn behalve wanneer afstemming nodig is.

Minister Wouter Beke vraagt bijzondere aandacht voor mensen in sociaal isolement.

Op 8 en 11 mei 2020 zijn richtlijnen aan de sector verspreid voor de doorstart van de ambulante en mobiele begeleiding bij personen met een handicap, collectieve ondersteuning in de MFC's en de dagcentra vanaf 18 mei 2020. Elke individuele organisatie maakt zelf de afweging voor een doorstart. De Vlaamse overheid zorgt voor een startpakket van chirurgische mondmaskers en alcoholgel. Elke organisatie moet een plan van doorstart maken, en gericht en proactief communiceren met gebruikers en personeel.

Naarmate er meer mensen aan het werk gaan, volgt er een stapsgewijze uitbreiding van het aantal kinderen in de buitenschoolse kinderopvang. De regel is dat zieke kinderen en werknemers thuisblijven. Er is een aangepast draaiboek met richtlijnen vanaf 15 mei 2020, afgestemd met Onderwijs.

Voor de kleuteropvang is er een minimaal aanbod voor kinderen van ouders die buitenshuis werken en zelf voor kinderopvang kunnen zorgen, en voor kwetsbare kinderen. Als er ruimte en capaciteit is, kunnen ook kinderen van ouders bij wie slechts één ouder buitenshuis moet werken, alleenstaande thuiswerkende en alle thuiswerkende ouders hun kinderen naar de opvang brengen.

Voor de lagere school gaat het over kinderen van ouders die buitenshuis werken en zelf niet voor opvang kunnen zorgen, en over kwetsbare kinderen.

Het is de bedoeling om de contactbubbels zo goed mogelijk te behouden met een maximale groepsgrootte van twintig kleuters en veertien lagereschoolkinderen. 'Physical distancing' is niet nodig voor kleuters; vier vierkante meter per kind is richtinggevend. Voor de lagere school moet de afstand 'zo goed mogelijk' zijn en is vier vierkante meter per kind verplicht. Ouders houden anderhalve meter afstand bij het brengen en afhalen.

Kinderen moeten zelf geen mondmaskers dragen. Kinderbegeleiders dragen geen mondmaskers tijdens de opvang en medewerkers dragen alleen maskers tijdens contacten met de ouders die ook mondmaskers dragen.

Buitenschoolse opvang is een prioritaire partner van onderwijs en lokale besturen om de heropstart van het onderwijs en opvang mogelijk te maken. Buitenschoolse opvang zal van 15 mei tot 30 juni 2020 ook opvang tijdens de schooluren organiseren, prioritair voor kleuteronderwijs. Dat gebeurt in vijf stappen. Men kijkt of er alternatieve opvang is. Als die er niet is, kijkt men naar de school en daarna naar bestaande werkingen. Als dat niet volstaat, kunnen lokale besturen zelf extra capaciteit creëren. Als dat echt niet lukt, kan een school beslissen om de heropstart te downsizen. Voor stap 4 betaalt de Vlaamse overheid een subsidie van 30 euro per kind per dag. Dit geldt voor de lokale besturen maar ook voor andere partners.

Voor alle diensten en voorzieningen is er een regeling, wat een positieve zaak is. Het is natuurlijk geen eindpunt, maar dat moet constant worden geëvalueerd en bijgestuurd.

3. Voorzieningen met een uitbraak van het virus

Dertig schakelzorgcentra zijn stand-by, zes zijn geactiveerd. Ze zijn bedoeld als een buffer tussen ziekenhuizen en (vervangende) thuissituatie. De afbouw van deze capaciteit wordt onderzocht. Vijftien crisismanagers zijn in woonzorgcentra geplaatst.

Voor voorzieningen met een uitbraak van het virus is er een telefonische permanentie, 7/7 en 24/24. In totaal zijn er 1127 adviesvragen gesteld, vooral over de richtlijnen, het cohorteren en het testen. Er is thans een dalende trend, mede door het opstarten van andere hulplijnen. Er is ook een stijgende leercurve in voorzieningen en bij zorgverleners.

De informatie over een uitbraak werd gecentraliseerd per voorziening met een drietrapsmodel. De eerste trap is het bevragen van de voorzieningen en een risico-inschatting maken. De tweede trap is telefonisch advies en de derde is een plaatsbezoek met crisioverleg en opvolging. Deze werking is momenteel actief in woonzorgcentra maar ook in andere voorzieningen.

4. Monitoring pandemie en communicatie cijfers

De laatste fase van de tests is bezig waardoor de resultaten tegen het weekend van 16 en 17 mei 2020 beschikbaar zullen zijn. De testresultaten van 90 procent van het personeel en van meer dan 80 procent van de bewoners zijn beschikbaar. Het aantal vermoedelijke patiënten daalt, evenals het aantal zieken en ziekenhuisopnames. Het aantal woonzorgcentra zonder besmettingen stijgt.

In 63,5 procent van de woonzorgcentra worden geen besmettingen meer vastgesteld en in 26 procent zijn er minder dan 10 procent besmettingen. Bijna 90 procent van de woonzorgcentra hebben minder dan 10 procent geteste besmette bewoners. In slechts 1,7 procent zijn er meer dan 30 procent besmettingen.

Uit de zelfrapportage van de VAPH-voorzieningen blijkt dat het aantal door testing bevestigde besmettingen 152 bedraagt, dat het aantal voorzieningen met besmetting daalt van 47 naar veertig, dat er een dalende trend in ziekenhuisopnames blijft, namelijk dertien, en dat er 33 overlijdens zijn.

In de jeugdzorg is er sinds 8 mei 2020 een dagelijkse registratie. Bij het personeel zijn er 0,2 procent bevestigde besmettingen en 0,7 procent vermoedelijke besmettingen. Zes minderjarigen zijn vermoedelijk besmet en drie minderjarigen zijn vastgesteld besmet.

Vanaf 18 maart 2020 zijn de ziekenhuisopnames vanuit de woonzorgcentra gemonitord. Tussen 18 maart en 10 mei 2020 zijn er 1344 bewoners overgebracht naar ziekenhuizen of 7 procent van de zieken werd gehospitaliseerd. Normaal zijn er 1,2 overlijdens per dag in een ziekenhuis, thans zijn dat er 12,7. De minister schat dat minstens 15 procent van de gehospitaliseerde patiënten in Vlaanderen uit woonzorgcentra kwam. Uit het Sciensanorapport van 30 april 2020 blijkt dat het voor heel België over 20 procent gaat. De overbrengingen naar de ziekenhuizen hebben geleid tot meer overlijdens. In de pers wordt inmiddels ook gewag gemaakt van overlijdens door besmettingen in ziekenhuizen zelf.

De meest recente cijfers geven aan dat de oversterfte varieert naargelang de regio: 0,46 promille in Vlaanderen, 0,67 in Wallonië en 0,91 in Brussel. In de groep 65-tot 84-jarigen is dat in Vlaanderen 0,2 promille en in de groep 85-plussers 0,24 promille. De oversterfte in de eerste groep ligt in Wallonië rond 0,3 promille en in Brussel rond 0,4 promille. De oversterfte bij de 85-plussers bedraagt in Wallonië 0,35 promille en in Brussel bijna 0,5 promille.

5. Teststrategie

De woonzorgcentra zijn vrijwel volledig getest. Pvt's, revalidatiecentra en CAW's zijn volledig getest. De VAPH-voorzieningen worden verder getest en zijn hopelijk klaar tegen eind mei 2020. Het agentschap Opgroeien werkt met uitbraakgerichte testen.

95 procent van het personeel in de woonzorgcentra is getest: 2 procent positief en 98 procent negatief. Van de positief geteste personen heeft 71 procent geen symptomen. Volgens de cijfers van Sciensano is in Vlaanderen 2 procent van het personeel van alle voorzieningen positief en 9 procent daarvan had symptomen.

Uit de evolutie van de testen in de verschillende regio's blijkt dat Vlaanderen aanvankelijk het hoogste aantal besmettingen had, maar dat was het gevolg van gerichte tests in woonzorgcentra met uitbraken. Hoe meer er getest werd, hoe sneller Vlaanderen daalde. Momenteel is Vlaanderen de regio met het laagste aantal positieve testen bij het personeel.

In de woonzorgcentra zijn 88 procent van de bewoners getest, waarvan 4 procent positief. 75 procent heeft geen symptomen en 25 procent wel. Volgens de cijfers van Sciensano zijn in Vlaanderen 4 procent van de bewoners van alle voorzieningen positief. In Wallonië is dat 5 procent en in Brussel is dat 6 procent. 25 procent heeft symptomen.

Wat is het vervolg van de teststrategie? Wie voldoet aan de definitie van een mogelijk geval van COVID-19 zal worden getest, met bijzondere aandacht voor (zorg)personeel en bewoners van residentiële collectiviteiten. De contacten met een hoog risico op een positief geval die zelf beroepshalve in contact staan met mensen die het risico lopen een ernstige vorm van de ziekte te ontwikkelen, zullen worden getest. Er wordt eveneens getest bij een ziekenhuisopname. Ook nieuwe bewoners van een residentiële collectiviteit worden getest.

6. Personeel

Help de helpers telt 5150 vrijwilligers en er zijn 767 jobs in 641 voorzieningen. Er zijn ook 310 studenten ingezet.

Er loopt gedurende de hele periode een campagnefilmje met Bekende Vlamingen en er is een campagne in voorbereiding voor postcorona.

Met het oog op een tweede carrière in de zorg loopt er een project voor omscholing van werknemers uit andere sectoren tot verpleegkundige. De minister wijst erop dat 12 mei 2020 Dag van de Verpleegkundige is. Hij had een gesprek met de Algemene Unie van Verpleegkundigen om na te gaan hoe het beroep meer gevaloriseerd kan worden en attractiever kan worden gemaakt.

Er is een project omtrent omscholing tot zorgkundige in bespreking. Het onderzoek over poorten en drempels voor mensen met een migratieachtergrond is afgerond en wordt binnenkort vrijgegeven. Er wordt ook een kader ontwikkeld voor aanwervingen van mensen uit het buitenland. Er is de opvolging van het vierde jaar Verpleegkunde. In juni 2020 studeren er 1600 studenten af. Er is ook aandacht voor de zorgshift en het project Innovatieve Arbeidsorganisatie loopt verder. Via al deze projecten hoopt de minister op een verhoogde instroom.

7. Beschermingsmateriaal

In de week van 4 mei 2020 zijn er mondmaskers geleverd aan de residentiële sectoren, meer bepaald jeugdhulpvoorzieningen, CAW's en IBW's. In de ambulante voorzieningen waren dat de revalidatieovereenkomsten, de diensten voor oppas-hulp, de diensten maatschappelijk werk en de jeugdhulpvoorzieningen. In de week van 11 mei 2020 worden er 306 startpakketten 'field agents' geleverd aan de mutualiteiten. Er wordt ook extra materiaal geleverd aan de cohortzorg. Er worden chirurgische mondmaskers geleverd aan de woonzorgcentra, de groepen van assistentiewoningen, de residentiële revalidatiecentra, de pvt's, de diensten voor gezinszorg, de VAPH-voorzieningen enzovoort. Alles samen worden er de komende twee

weken 4,5 miljoen chirurgische maskers verdeeld over alle sectoren. Op 12 mei 2020 worden er tweeduizend adressen beleverd.

Voor de kinderopvang zijn op 8 mei 2020 alle maskers de deur uitgegaan. Het gaat om vijftigduizend stoffen maskers. Grote organisatoren zijn bedeed door Kind en Gezin, middelgrote en kleine organisatoren via bpost en de lokale besturen. Als er ergens tekorten zijn, mag dat gemaild worden naar beschermingsmiddelen@vlaanderen.be.

8. Cohortzorg

Er waren 935 oproepen: 206 aanvragen voor gezinszorg, 445 aanvragen voor thuisverpleging, 34 woonzorgcentra vroegen via het 0800-nummer ondersteuning en er waren 262 informatieve vragen over thuiszorg.

Of cohortzorg wordt ingesteld, hangt af van het aantal besmette bewoners en de infrastructurele mogelijkheden. Elk woonzorgcentrum met een hoog aantal besmettingen bij bewoners en/of een grote uitval van personeel wordt gecontacteerd door het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Er is een draaiboek beschikbaar waarin alle informatie te vinden is.

9. Ondersteuning vanuit het ziekenhuis

Op dat vlak zijn er weinig nieuwe evoluties.

10. Financiële impact

Er zijn garanties voor de normale financiering. De gebruikersbijdragen worden gecompenseerd. De overheid springt bij voor de aankoop van beschermingsmateriaal en infrastructurele aanpassingen. Er is ondersteuning via crisismanagement. Er zijn de schakelzorgcentra en er is het actieplan mentaal welzijn. Er is een voorlopige raming van 186 miljoen euro die ongetwijfeld zal oplopen.

Voor de residentiële ouderenzorg is er een financieringsmechanisme goedgekeurd. Er is ook een besluit van de Vlaamse Regering goedgekeurd over personen met een handicap met financiële compensaties. Ook voor de kinderopvang zijn de nodige budgettaire middelen uitgetrokken om de werking te kunnen continueren. Er is ook een besluit van de Vlaamse Regering goedgekeurd over de aanpassing van administratieve procedures. Door de noodmaatregelen kunnen burgers, voorzieningen of bevoegde administraties soms moeilijk bepaalde procedures of termijnen respecteren. Er zijn aanpassingen gebeurd om de werking te kunnen continueren zonder sancties.

11. Welzijn van de werknemers

Er is de werkgroep psychosociaal welzijn en de website dezorgsamen.be. Er is een inventaris van psychosociale noden. Er is de ontwikkeling van een ondersteuningspakket omtrent rouwverwerking. Er is de ontwikkeling en verspreiding van een flyer en kaartjes voor een proactief aanbod van psychosociale ondersteuning. Er is de ontwikkeling van een flyer voor de bekendmaking van een extern aanbod aan luisterende oren voor bewoners. Er is de ontwikkeling van een 'webpagina goede praktijken' voor sociale contacten tussen bewoners en hun context. Er is de ontwikkeling van een toolbox ter ondersteuning van de thuiszorg. Er is de verdere uitrol van het actieplan Zorgen voor Morgen.

11.1. Actie! Hoogste noden

De CGG's nemen voor de hoogste noden het engagement om telefonisch op proactieve wijze door te verwijzen. Er wordt volop gewerkt aan de ingebruikname van

een chattool om ook via een chatkanaal deze service te kunnen aanbieden. Die zal de komende dagen starten. Er wordt ook gestart met een doorverwijzing vanuit de chat van Awel.

11.2. Actie! Communicatie

Er wordt een campagne voorbereid over zelfzorg en veerkracht die op 16 mei 2020 gelanceerd zal worden. Deze sluit naadloos aan op de campagne check-check-check. Dat wordt een brede mediacampagne 'check-check-check jezelf', in de eerste fase gericht op de algemene bevolking.

11.3. Actie! Kinderperspectief

Er is overlegd met de kinderrechtencommissaris waarbij een aantal zaken uit het plan Zorgen voor Morgen zijn toegelicht. Er is ook gewerkt aan richtlijnen voor bezoek, en er is een doorstart van een ambulant en mobiel aanbod. Er is ook het actieplan Generatie Veerkracht.

Van bij het ontstaan van het actieplan mentaal welzijn is aan professor Peter Adriaenssens gevraagd om dat te voeden. In de verdere uitrol van de cliëntparticipatie op diverse niveaus kan het als klankbord dienen. Bij het plan Generatie Veerkracht zijn de kinderrechtencommissaris en vele organisaties betrokken die dagelijks met kinderen en jongeren werken. Ook in de Taskforce Kwetsbare Gezinnen is de kinderrechtencommissaris vertegenwoordigd.

11.4. Actie! Huizen van het Kind

Er wordt 1 miljoen euro uitgetrokken in het kader van de opdracht van de Huizen van het Kind voor gezinsondersteuning. Generatie Veerkracht trekt 1 miljoen euro uit voor vrijetijdsmateriaal.

12. Taskforce Kwetsbare Gezinnen

Inzake de Taskforce Kwetsbare Gezinnen waren er twee bijeenkomsten van de stakeholders en twee bijeenkomsten van de politieke werkgroep. In een eerste bundel staan signalen en voorstellen van de stakeholders. Er is ook een tweede bundel aan de politieke werkgroep bezorgd. Thema's daarin zijn communicatie, coördinatie, dak- en thuisloosheid, onderwijs, werk en (sociale) economie, wonen, zorg en welzijn. Er is een grote verscheidenheid aan voorstellen omtrent de bestaande crisismaatregelen, acute problemen, de inkomenspositie en de relancemaatregelen. Op 14 mei 2020 volgt een eerste feedback.

13. Obesitas bij jongeren

De methodiek werd aangepast zodat ze bruikbaar is voor onthaalouders. De bekendmaking van deze methodiek was gepland in maart 2020, maar is door corona uitgesteld. Er zal een nieuw moment komen. Alle informatie is wel online geplaatst op de website Gezonde Kinderopvang. Het is de bedoeling om sportclubs te ondersteunen om op maat van hun sportclub rond gezonde voeding te werken. Tegen het voorjaar 2021 moet er materiaal ter beschikking van alle Vlaamse sportclubs gesteld worden. Er komt opvolging van de uitwerking van het project door een stuurgroep met vertegenwoordigers vanuit de overheden en het werkveld.

II. Bespreking

1. Uiteenzetting door Lise Vandecasteele

Lise Vandecasteele bedankt de minister voor de toelichting. Op de Dag van de Verpleegkundige geeft ze een pluim aan alle verpleegkundigen die de afgelopen maanden in moeilijke omstandigheden zijn blijven werken.

Beschermingsmateriaal

Er liggen nog steeds tachtigduizend FFP2-maskers in stock, maar in de praktijk is er een tekort aan. Is er dan geen vraag vanuit de instellingen? Weten ze dat ze daarvoor een beroep kunnen doen op Vlaanderen? Hoe komt het dat er zo weinig worden verdeeld?

Er zal binnenkort een hertekening moeten zijn van het landschap van de woonzorgcentra en van het benodigde materiaal. Tot op heden hadden instellingen weinig beschermingsmateriaal in voorraad. Ze zullen dat in het komende jaar veel meer moeten aankopen. Momenteel wordt dat nog bezorgd door Vlaanderen. Hoe zal dat in de toekomst verlopen? Als de woonzorgcentra dat moeten betalen, dan zal dat gevolgen hebben voor de dagprijs voor de bewoners. De spreekster is ongerust dat de factuur nog zal stijgen.

Cohortzorg

Cohortzorg is noodzakelijk voor positief geteste personen. Er wordt gevreesd voor een tweede besmettingsgolf. Dat heeft ingrijpende gevolgen voor woonzorgcentra omdat ze enkele kamers vrij zullen moeten houden om cohortzorg te kunnen toepassen.

Testen

Ze vindt dat de minister het gevolg van asymptomatische besmettingen wat onderschat. Ze pleit ervoor dat het zorgpersoneel systematisch getest blijft worden om nieuwe uitbraken te voorkomen. Het is voor een zorgverlener erg zwaar om steeds heel hygiënisch te werk te gaan. Er moet gemonitord blijven worden om de alertheid voor het virus hoog te houden.

Zorgen voor Morgen

Wat zijn de concrete stappen in het plan Zorgen voor Morgen inzake psychologen in woonzorgcentra? Zorgverleners zoeken zelf moeilijk hulp voor hun psychisch welzijn, maar het is belangrijk te voorkomen dat daardoor nog heel wat mensen uitvallen.

Contacttracing

Het contract kan worden geconsulteerd op de website van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Lise Vandecasteele heeft daar eerder al tevergeefs om gevraagd. Waarom is daarover geen mail gestuurd? Er zou meer communicatie mogen zijn over het feit dat bepaalde documenten online staan.

De contactopspoorders zullen 11,33 euro per uur verdienen, wat laag is. Het is belangrijk om goede contactopspoorders te hebben, wier werk gewaardeerd wordt, want het is een moeilijke job.

Een ander belangrijk aspect is het vertrouwen van de bevolking in de contactopsporing. Het telefoonnummer zou makkelijk kunnen worden gekopieerd. Ook de privacy van de gegevens moet worden gegarandeerd. Hoe gebeurt de vorming van de contactopsporing? Wie controleert de kwaliteit van het contactopsporingsonderzoek?

Personeel

Personeel kan worden uitgeleend van een ziekenhuis aan bijvoorbeeld een woonzorgcentrum. Hoeveel mensen zijn er uitgeleend?

Woonzorgcentra

Aan het einde van de week van 11 mei 2020 zouden alle woonzorgcentra getest zijn en eind mei 2020 alle instellingen voor personen met een handicap. In de cijfers ziet men telkens hoeveel personeel er besmet is en hoeveel niet, maar het is belangrijk om dit per woonzorgcentrum te zien.

Veel overlijdens in woonzorgcentra zijn als 'mogelijks corona' gekwalificeerd. Thans blijkt dat slechts 25 procent van de mensen met symptomen coronapositief testen. Wetenschappelijk gezien zijn er ook veel valsnegatieve testen. Sciensano wil dat mensen met symptomen die negatief testen, worden doorgegeven aan het contactonderzoek als valsnegatief. Men moet er wetenschappelijk gezien van uitgaan dat mensen met symptomen corona hebben ook al is de test negatief. De globale oversterfte geeft het beste beeld van de situatie. België staat op de derde plaats van oversterfte in Europa. Dat maakt Lise Vandecasteele bezorgd.

2. Uiteenzetting door Tine van der Vloet

Personen met een handicap

Tine van der Vloet vraagt of er veel gebruik wordt gemaakt van de bezoekenregeling voor de VAPH-voorzieningen. Ouders vinden het vaak onmenselijk en voorzieningen willen wachten tot ze getest zijn.

Vanaf 18 mei 2020 kunnen ambulante en mobiele begeleidingen opnieuw van start gaan. Ook de dagcentra mogen opnieuw opengaan, al is het moeilijk om hier een algemene regel voor te bepalen. De communicatie hierover was vrij onduidelijk waardoor mensen vragen hebben. Bovendien zullen cliënten waarschijnlijk niet evenveel dagen als vroeger naar het dagcentrum kunnen. Er is 8,5 procent extra budget goedgekeurd om bijvoorbeeld zorg in huis te halen. Wordt het budget nog verhoogd en de maatregel nog verlengd? Kan men nog extra hulp in huis halen voor de dagen waarop men niet naar het dagcentrum kan?

De MDT's zien de mensen niet en kunnen veel minder dossiers in orde brengen. Vallen zij ook onder de flankerende maatregelen?

3. Uiteenzetting door Celia Groothedde

Kinderopvang

Celia Groothedde heeft eerder al de vraag gesteld wanneer de mondmaskers in de kinderopvang worden afgeleverd. De sector is ongerust. Ze dringt aan op betere communicatie met de sector en het Vlaams Parlement.

Psychosociale dienstverlening

Welke richtlijnen en stappenplannen zijn er om de reguliere ambulante psychosociale dienstverlening op te starten? *Celia Groothedde* heeft die vraag al aan de minister

gesteld en hij verwijst naar de federale overheid, maar Vlaanderen levert ook veel psychosociale hulpverlening. De minister spreekt al weken over een heropstart. Kan hij een tijdlijn en concrete cijfers geven? Welke beschermingsmaterialen worden er geleverd?

Er worden in sneltempo richtlijnen per sector uitgewerkt. Kan de minister zeggen welke zelforganisaties daarbij aan tafel zitten of via welke platformen dat gebeurt?

Personeel

Hoeveel studenten zijn er op het terrein ingezet om de coronacrisis in diverse settings te helpen bestrijden? In welk statuut werken zij? Hoe wordt gegarandeerd dat zij niet in de plaats zijn gekomen van reguliere medewerkers? Hoe hebben ze supervisie gekregen of krijgen ze nog supervisie?

Vlaamse Ombudsdienst

Op 5 mei 2020 heeft de Vlaamse Ombudsdienst een corona-update gegeven tijdens de voorstelling van zijn Jaarverslag 2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 41/1 en 41-A/1). Er waren een aantal bedenkingen over het beleidsdomein WVG. De bezoekersregeling wordt aangepakt. Er waren opmerkingen over de uitbetaling van het groeipakket voor jongeren in een instelling, de sluiting van kinderopvanginitiatieven, het ontbreken van een uniek meldpunt 'zorg' als eerstelijnscontact. De patiënten in de geestelijke gezondheidszorg vatten vaak de zin van de maatregelen niet, maar ervaren wel de nadelen. Wat de armoedebestrijding betreft, proberen veel initiatieven het recht op onderwijs, het recht op informatie, en het recht op wonen te garanderen. Kan de minister hierop ingaan?

Bezoekregeling

Celia Groothedde vraagt of de voorgestelde bezoekregeling in sommige gevallen geen ingebouwde wreedheid heeft. De sociale bubbels worden vergroot voor iedereen, maar in een instelling mag slechts één persoon op bezoek. Ouders en naasten kunnen niet op bezoek. Welk antwoord zal de minister hierop geven?

Contacttracing

Kan minister Wouter Beke ingaan op de rol van de consultancyfirma? Er is gemeld dat KPMG strategische communicatie zou doen, maar volgens de offerte gaat het verder dan dat. Waarom worden er niet meer ambtenaren ingezet bij de contactopsporing? Wat de privacy van de gegevens betreft, wordt op dit moment een grote beslissingsmacht aan de Vlaamse Regering overgelaten. Wordt er nog verduidelijkt hoe lang gegevens worden bewaard? De Inspectie van Financiën haalt over de laatste offerte aan dat er problemen zijn met het delen van informatie met en van de mutualiteiten. Kan de minister verduidelijking geven?

4. Uiteenzetting door Immanuel De Reuse

Immanuel De Reuse wil op de Internationale Dag van de Verpleegkundige alle verpleegkundigen bedanken voor al het werk dat ze in deze moeilijke periode leveren. Hij bedankt ook de minister en zijn kabinet voor de toelichting.

Contacttracing

Voor contacttracing is een maximum van 101 miljoen euro gereserveerd voor 1200 contactopspoorders en zeven maanden werk. Dat komt neer op 12.023 euro per maand per tracer, exclusief btw. Aan de eerstelijns werkers die verondersteld worden 7 op 7 te bellen, worden slechts minimumlonen betaald. Het zijn de mutualiteiten

en KPMG die goed zullen verdienen. Volgens de vacature op de VDAB-site zou een 'call operator' 11,33 euro bruto per uur verdienen. Hiermee kan de overheid het onmogelijk eens zijn. Wat zal de minister hieraan doen? Zal hij hierover met het consortium in gesprek gaan?

Eerder meldde de minister dat de capaciteit van de contacttracing op de groei is gepland: eerst een opstart en dan geleidelijk opbouwen indien nodig. Volgens Vlaams Belang is dat de omgekeerde wereld: men moet aan volle capaciteit beginnen en dan nagaan of er een afbouw of een opbouw moet komen. Had de minister vroeger werk gemaakt van het proces, dan waren er meer offertes ingediend en zou de capaciteit op 3 mei 2020 op punt hebben gestaan.

Ook de privacy blijft de gemoederen beroeren. In hoeverre zal dit mensen tegenhouden om belangrijke informatie te delen? De mensen in de callcentra krijgen slechts een korte opleiding voor participatieve gesprekken. Het is goed dat het telefoonnummer inmiddels een beschermd nummer is. De bescherming van de verzamelde gegevens zal secuur moeten gebeuren want hierover is heel wat ongerustheid.

Beschermingsmateriaal

In de Belgische ziekenhuizen zouden er nog steeds beschermingsmiddelen te kort zijn. Immanuel De Reuse vraagt naar de toestand in de woonzorgcentra en de instellingen. De minister heeft een overzicht gegeven van de bestellingen en de verwachte levering, maar niet van de eventuele tekorten op de vloer zelf.

Monitoring

Sciensano laat weten dat Vlaanderen niet alle cijfers die nodig zijn, inzamelt of opvraagt. Zo is er geen informatie over de leeftijd en het geslacht van de mensen die overleden zijn in de Vlaamse rusthuizen. Dat belemmert wetenschappelijk onderzoek en daardoor is bijvoorbeeld het beeld van de oversterfte waarschijnlijk niet correct. Het kabinet zegt dat men afhaakt als er te veel informatie wordt gevraagd, maar de instellingen zijn professioneel genoeg om het belang van deze cijfers en de inzameling ervan in te zien.

Bezoekregeling

Er zijn richtlijnen uitgevaardigd voor de bezoekregeling in woonzorgcentra en voorzieningen. Positief is dat een instelling zelf kan kiezen wanneer bezoek wordt toegelaten. De minister heeft enkele krachtlijnen aangegeven. Immanuel De Reuse vraagt of het niet aangewezen is dat instellingen zelf voor herbruikbare maskers zorgen om verkeerd gebruik te voorkomen.

Mentaal welzijn

Er is veel gesproken over het mentale welzijn en de geestelijke gezondheid van de bevolking. De spreker is tevreden dat de gevraagde algemene campagne wordt gepland. Er is ook het mentale welzijn van de hulpverleners. Uit een bevraging bij 3300 hulpverleners blijkt dat meer dan de helft onder druk staat en zich vermoeid voelt; 40 procent heeft slaapttekort; en 25 procent kampt met angsten en concentratieproblemen. Dat is vijfmaal meer dan voor deze crisis. Wat gaat de minister doen om op korte tijd deze cijfers te remediëren? Welke initiatieven zal hij nemen voor de zorgverleners?

Onderzoekscommissie

Uit een studie van de Universiteit Antwerpen blijkt dat de helft van de zorgverleners weinig vertrouwen heeft in de aanpak van de crisis door de overheid. Vlaams Belang wil daarom een onderzoekscommissie naar deze crisis om te leren uit de fouten.

5. Uiteenzetting door Lorin Parys

Lorin Parys dankt alle mensen in de zorg en erkent duidelijk de meerwaarde van een zorgberoep.

Contacttracing

Hij vraagt of alle gemeenschappen dezelfde partijen hebben gecontracteerd om aan contactopsporing te doen. Wat gebeurt er als mensen niet de waarheid vertellen? Er staan geen sancties op en de minister zei eerder dat hij een beroep doet op burgerzin. De experts bevelen een sanctie aan. Wat is het standpunt van de minister?

Jeugdhulp

De jaarlijkse zittingen van de jeugdrechtbank verlopen schriftelijk. De kinderrechtencommissaris heeft in een omstandig advies gezegd dat veel jongeren zich verweesd voelen omdat de beslissingen boven hun hoofd worden genomen. Op welke manier zal de minister ervoor zorgen dat de stem van de jongeren voldoende wordt gehoord?

Heeft de minister zicht op het aantal bezoeken in de jeugdhulpvoorzieningen sinds 4 mei 2020? Wat zijn de bevindingen?

Vlaamse sociale bescherming

Om een zorgpremie of -budget te krijgen van de Vlaamse sociale bescherming, moet om de drie jaar een aanvraag worden ingediend. Er wordt gemeld dat mensen worden aangemaand om zich binnen de dertig dagen in orde te stellen en artsen te raadplegen. Hoe gaat de minister om met aanvragen die automatisch uit het systeem rollen en die in coronatijden moeilijk kunnen worden gehonoreerd?

6. Uiteenzetting door Hannes Anaf

Op deze Dag van de Verpleegkundige complimenteert ook *Hannes Anaf* alle mensen in de zorg.

Contacttracing

Hij vraagt waarom de documenten van contacttracing die aanvankelijk geheim waren, inmiddels openbaar zijn.

Aanvankelijk zouden er op 3 mei 2020 1200 tracers zijn. Later wou men op 11 mei 2020 starten met 735 tracers om gradueel meer mensen in dienst te nemen. Uit de presentatie blijkt dat er nog steeds geen 735 tracers zijn en dat men pas in de week van 11 mei 2020 zal opschalen naar 735. De offerte gaat uit van een volledige capaciteit op 11 mei 2020. Men loopt nog steeds achter de feiten aan. Het belangrijkste is voldoende tracers op het moment dat ze nodig zijn. De spreker vraagt welke garanties er zijn dat er wordt opgeschaald wanneer er veel positieve testen zijn. De Inspectie van Financiën stelt in een advies voor om hogere boeteclausules op te leggen wanneer de volksgezondheid in het gedrang is. Welke boeteclausules zijn er opgenomen? Welke garantie is er dat er altijd voldoende tracers zullen zijn?

Hannes Anaf vraagt de minister wat hij vindt van de hoge kostprijs voor de callcenters. Er is een enorme discrepantie tussen de 71 miljoen euro voor de callcenters in maximale capaciteit en de 11,30 euro bruto voor de mensen op de vloer. In de vacatures wordt gesproken over de 'helden van de tracing', cynisch volgens Hannes Anaf. Men gaat uit van een kostprijs van 27 euro per uur voor een callcenter. Op basis van dit contract wordt meer dan 40 euro per uur betaald. Iemand gaat veel geld verdienen op kap van deze crisis en op kap van de mensen die in de eerste lijn het werk moeten opknappen. Hoe kan de minister dit verklaren?

Waarom is de piste gevolgd om private partners in te schakelen? De Inspectie van Financiën vraagt ook waarom er niet maximaal wordt ingezet om het eigen personeel deze taken te laten uitvoeren? Bij de lokale besturen is dat wel gebeurd.

Het contract maakt het mogelijk om toch nog zoveel mogelijk ambtenaren in te schakelen. Staat er een maximum op? Is er een aantal onderhandeld? Kan men naar bijna 100 procent ambtenaren gaan als men mensen vindt? Na drie maanden is er een evaluatie. Is er dan een perspectief om een andere keuze te maken?

De eerste procedure heeft geen gunning opgeleverd. Wat was de prijs van die initiële offerte? Was de prijs de reden van niet-gunning?

Er is ook sprake van een reële inzetbaarheid van 85 procent in de callcenters. Is dat het verschil? Wordt die 16 miljoen euro voor een deel daar gecompenseerd of niet?

Hannes Anaf heeft vernomen dat er is bespaard op de openingsuren van de callcenters. Wat zijn de openingsuren van de callcenters? Was dit anders in de initiële offerte?

Hoe worden de hoge opstartkosten verantwoord, namelijk 1,37 miljoen euro?

Op 6 mei 2020 keurde het Vlaams Parlement het nooddecreet van 8 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19 goed zodat vanaf 11 mei 2020 met tracing kon worden gestart. Er is toen de garantie gegeven dat er op 13 mei 2020 een nieuw nooddecreet zou komen met advies van de VTC. Is dit nog steeds het plan?

7. Uiteenzetting door Freya Saeys

Contacttracing

Freya Saeys weet dat er 5150 vrijwilligers zijn van wie 767 momenteel een taak uitvoeren. Heeft men onderzocht of de rest van de vrijwilligers kan worden ingeschakeld voor contacttracing?

Ziekenhuizen

In De Standaard stond dat heel wat mensen in een ziekenhuis besmet zouden zijn. Dat is heel jammer net op een moment dat de ambulante zorg in een ziekenhuis opnieuw wordt opgestart.

Kinderopvang

In de kinderopvang is er onduidelijkheid omdat de regels veranderen. In de kinderopvang worden momenteel alle leeftijden door elkaar opgevangen. Is het de bedoeling dat men in de opvang op school of buiten school de leeftijden uit elkaar houdt of behoudt men de mix?

Gaat men een attest vragen van ouders die beiden buitenshuis werken? Freya Saeys zou dat betreuren. Alleenstaande ouders staan niet op de prioriteitenlijst terwijl hun kinderen prioritair naar de opvang zouden moeten kunnen.

Vaccin

Heel wat farmaceutische bedrijven werken op dit moment aan een vaccin dat vermoedelijk dit najaar of begin volgend jaar beschikbaar zou zijn. Wordt er samen met de federale overheid nagegaan hoe ons land zich kan verzekeren van voldoende vaccins voor de bevolking? Wordt er nagedacht over een strategie wanneer er niet voldoende vaccins zijn?

Bezoekregeling

Een aantal residentiële settings hebben al een bezoekregeling afgesproken. Hoe verloopt dat?

De Nationale Veiligheidsraad heeft beslist dat vanaf 10 mei 2020 elke bubbel vier mensen mag ontvangen. Dat is belangrijk voor de ondersteuning van kwetsbare gezinnen en ouderen die alleen thuis wonen. Zal de minister via de Huizen van het Kind en de Sociale Huizen het contact met steunfiguren aanmoedigen of faciliteren?

Fake news

Huisartsen weten niet altijd goed hoe ze moeten reageren op fake news over de coronacrisis. Biedt het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid weerwerk?

Jeugdhulp

De kinderrechtencommissaris wijst erop dat er geen persoonlijk contact meer is tussen jeugdrechtsbank, consulent, advocaat en minderjarige. De jaarlijkse zittingen gebeuren schriftelijk en beslissingen worden vaak boven het hoofd van de minderjarige genomen. Zijn er geen videoconferenties mogelijk?

8. Uiteenzetting door Koen Daniëls

Koen Daniëls dankt ook alle mensen die in de zorg werken.

Contacttracing

Hoe verloopt het contactonderzoek van een kind dat naar de opvang of naar school gaat wanneer corona is vastgesteld in een gezin? Kan het contactcenter school of kinderopvang rechtstreeks op de hoogte brengen zodat voor begeleiding kan worden gezorgd?

Kinderopvang

Voor de kinderopvang zijn er aangepaste richtlijnen afgestemd met Onderwijs en met de lokale overheden. Koen Daniëls is daar tevreden over. Kleuters mogen met twintig in een klas zitten maar de spreker waarschuwt om niet in eigen voet te schieten. Telewerken blijft de norm en opvang moet maximaal thuis gebeuren, maar N-VA begrijpt dat telewerk en thuisopvang van kinderen niet optimaal is.

De Vlaamse overheid zal kinderopvang subsidiëren aan 30 euro per kind per dag. Is deze subsidie enkel voor de opvang georganiseerd door de openbare besturen of door naschoolse kinderopvang, of ook voor de scholen die dat op zich nemen?

De buitenschoolse kinderopvang kan ook tijdens de schooluren opvang organiseren. Heel wat ouders hebben nood aan voor- en naschoolse opvang. Wordt dat ook meegenomen?

9. Uiteenzetting door Katrien Schryvers

Katrien Schryvers geeft namens CD&V een grote pluim aan de mensen in de zorg.

Taskforce Kwetsbare Gezinnen

Vlaanderen heeft een Taskforce Kwetsbare Gezinnen, maar de federale overheid heeft een Taskforce Sociale Noden opgericht. Hoe verloopt de afstemming?

Bezoekregeling

Velen kijken uit naar de bezoekregeling in de woonzorgcentra. Woonzorgcentra kunnen dat zelf organiseren. Er is bereidheid om bezoek te regelen, maar er is ook angst om een besmetting binnen te halen. Is er ondersteuning van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid om die bezoekregeling op een goede manier te organiseren?

In alle woonzorgcentra is er getest. Op welke manier gebeurt een eventuele her-testing? Is er een bepaalde capaciteit?

Contacttracing

Er kan misbruik voorvallen bij contacttracing. De overheid moet mensen alert maken en blijvend sensibiliseren. Wat is de eerste ervaring van de contacttracers? Werken de mensen mee of zijn ze terughoudend?

Hoever gaat de tracing? Hoogrisicocontacten worden getest, evenals mensen met symptomen. Wordt er ook getest als mensen met een laagrisicocontact er zelf om vragen? Is er daarvoor voldoende capaciteit? Hoe sneller er wordt ingegrepen na een besmetting, hoe minder besmettingen er volgen.

Palliatieve zorg

Ziekenhuizen hanteren een verschillende aanpak bij palliatieve zorg en rouwbegeleiding. Hoe kan men zorgen voor een waardig en voor iedereen gelijk afscheid? Woonzorgcentra hebben meestal een algemene richtlijn. Er is PlantTroost van Ferm dat door minister Wouter Beke wordt ondersteund. Op welke manier wordt er nog bijkomend voor rouwbegeleiding gezorgd?

Thuis bevallen

Meer mensen kiezen voor een thuisbevalling. Kan worden verduidelijkt dat een bevalling ook in een materniteit in veilige omstandigheden kan plaatsvinden? Hoe ervoor te zorgen dat wie kiest voor een thuisbevalling, de juiste omkadering krijgt?

10. Uiteenzetting door Katja Verheyen

Crisismeldpunten

Katja Verheyen is ingenomen met de extra middelen voor de crisismeldpunten: een recurrente verhoging van iets meer dan zestien vte verspreid over de verschillende provincies. Wanneer zullen ze hierover kunnen beschikken? Over welke periode gaat dat? Zullen de crisismeldpunten bijkomende opdrachten/taken krijgen?

Huizen van het Kind

De Huizen van het Kind ontvangen 1 miljoen euro voor vrijetijdsmateriaal voor kinderen in maatschappelijk kwetsbare posities, en hetzelfde bedrag voor gezins-ondersteuning. Heeft de minister daar concretere informatie over? Mogen de Huizen van het Kind en de lokale besturen dat vrij besteden?

CAW's

De CAW's zouden vanaf 11 mei 2020 heropstarten, zowel aan huis als op kantoor. Zijn ze vrij om daar zelf over te beslissen? Als een volledige opstart niet mogelijk is, wat zijn dan de prioritaire taken?

Kan de minister toelichting geven bij de rol van de CAW's in de samenwerking met Ferm? Hoeveel middelen zijn daarvoor uitgetrokken?

11. Uiteenzetting door Maurits Vande Reyde*Personen met een handicap*

Maurits Vande Reyde maakt zich zorgen over de informatie aan ouders over de langzame opstart van opvang van mensen met een beperking. Sommige MFC's berichten dat de terugkeer moeilijk zal zijn tot juli of zelfs tot september 2020. Er is nog veel onduidelijkheid over de heropstart. Kan er duidelijke informatie aan ouders worden gegeven zodat ze voorbereid zijn, zeker als elke voorziening een afzonderlijke aanpak hanteert?

Hij vraagt of de 8,5 procent extra budget verlengd wordt? Worden ouders van kinderen die nog geen PAB hebben extra ondersteund in deze periode?

12. Uiteenzetting door Elke Sleurs*Tests*

Elke Sleurs vraagt of de minister een stand van zaken kan geven over de serologische tests. Bij contactopsporing is de snelheid van de testresultaten belangrijk. Wordt er gewerkt aan die snelheid?

Contacttracing

Hoe wordt gereageerd op berichten omtrent fraude met het telefoonnummer? Er zou nog een app in ontwikkeling zijn. Wat is de stand van zaken daar?

Beschermingsmateriaal

Het gebruik van het mondkapje wordt verplicht of aangeraden in bepaalde omstandigheden. Marc Van Ranst zei in Ter Zake dat daarover een campagne zou worden gevoerd. Is de minister daarvan op de hoogte? Is Vlaanderen daarbij betrokken?

13. Uiteenzetting door Freya Van den Bossche*Bezoekregeling*

Er wordt momenteel nagedacht over bezoek van één persoon in residentiële voorzieningen en de psychiatrie. *Freya Van den Bossche* begrijpt niet waarom er niet in bubblen wordt geredeneerd. Kan de hele bubbel niet op bezoek bij de persoon in opname? Bij minderjarigen zullen er situaties zijn waarbij de ouders in twee

verschillende bubbels verblijven. Ze pleit ervoor dat het bezoek gegroepeerd kan worden waardoor het ook praktisch eenvoudiger is voor het zorgpersoneel.

14. Uiteenzetting door Ann De Martelaer

Personeel

De minister ging vlug over het actieplan 4.0 'Werk maken van werk in de zorg'. *Ann De Martelaer* vraagt nadere uitleg over de projecten die samen met Randstad lopen. Hoe en waar worden die uitgebreid?

Op 24 april 2020 keurde de Vlaamse Regering een besluit goed over de flexibilisering van het personeel in woonzorgcentra. Ondertussen heeft de Vlaams Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin aanbevelingen geformuleerd, waaruit blijkt dat niemand echt staat te juichen. 'Project sourcing' is niet aangewezen als contracttype in woonzorgcentra tenzij in een beperkt aantal specifieke situaties. Men wijst erop dat er eigenlijk wordt gezocht naar verpleegkundigen. Er is een probleem met de gezagsfunctie van verpleegkundigen die via 'project sourcing' worden aangeworven. Er zijn juridische problemen omdat dit eerst aan de arbeidsinspectie moet worden voorgelegd. Er is overlegd met de vakbonden. Wat is de stand van zaken in dat dossier?

15. Antwoord van minister Wouter Beke

Beschermingsmateriaal

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat het benodigde beschermingsmateriaal verdeeld is. Problemen kunnen worden gemeld via het voornoemde mailadres. Er zijn stocks aangelegd en er wordt geleverd wanneer nodig. Er gebeurt geen constante bevraging over de tekorten. Het is niet de bedoeling om de verplichte dagelijkse bevragingen telkens aan te passen met andere elementen. 90 tot 95 procent van de woonzorgcentra antwoordt dagelijks, waarmee Vlaanderen de hoogste responsgraad van alle regio's heeft. Hoe vaker de bevraging wijzigt, hoe lager de respons, wat niet de bedoeling is.

Tot eind juni 2020 blijft Vlaanderen beschermingsmateriaal leveren. Er wordt van uitgegaan dat vanaf dan de markten voor beschermingsmateriaal niet meer verstoord zullen zijn waardoor werkgevers hun wettelijke verplichting zelf kunnen nakomen.

Tests

De eerste ronde van de teststrategie is afgelopen. Het is niet de bedoeling om een voorafname te blijven doen op de federale labocapaciteit. Het is de bedoeling dat de normale respons van onderuit via ziekenhuizen, triage- en testcentra en huisartsenkringen functioneert omdat dat sneller gaat. Vlaanderen is vragende partij om de massieve teststrategie in de toekomst voort te zetten op basis van de criteria van Sciensano.

Sciensano heeft richtlijnen over asymptomatisch testen en over hoe er omgegaan moet worden met het personeel. Er is ook voortschrijdend inzicht. Bij de eerste testresultaten leek het alsof Vlaanderen overall met 16 procent besmet personeel zat en met een grote groep asymptomatisch positieven. Dat blijkt thans niet het geval te zijn en daarom is de werkgroep Teststrategie opgericht die nagaat hoe daarmee omgegaan moet worden. Er is evenmin een grote groep personeel dat asymptomatisch is maar toch positief test, namelijk 0,6 procent.

Er wordt de komende periode verder getest maar niet op dezelfde manier. Het zal gebeuren op basis van de richtlijnen van Sciensano. Het is belangrijk snel te handelen bij verdachte gevallen of een uitbraak. In het begin kon dat niet wegens een gebrek aan testcapaciteit maar die is inmiddels opgeschaald.

Mentaal welzijn

De daartoe opgerichte werkgroep maakt werk van psychologische steun in de woonzorgcentra. Daarnaast is er een interfederale werkgroep want er zijn onderdelen die onder federale bevoegdheid vallen.

Contacttracing

Nadat is gevraagd de documenten over het contactonderzoek openbaar te maken, is juridisch advies gevraagd over wat er contractueel (niet) publiek mag worden gemaakt. Op basis daarvan is de informatie bezorgd aan de voorzitter van het Vlaams Parlement.

Er is aan zes instellingen gevraagd om te reageren op de oproep. Uiteindelijk is er een consortium van drie ontstaan. Dat is in Wallonië en Brussel niet identiek maar wel vergelijkbaar: ook daar gaat het om een samenwerkingsverband tussen mutualiteiten en callcenters.

Het had goedkoper gekund door te werken met buitenlandse callcenters maar dat was niet de bedoeling. De prijs die Vlaanderen betaalt, is vergelijkbaar met wat in Brussel is betaald. Het was de uitdrukkelijke keuze om met een groep van callcenters te werken. Als één callcenter op één plaats verantwoordelijk is, ontstaat er een groot probleem bij een massieve uitbraak.

Er zit uiteraard enige onzekerheid in het op- en afschalen. Sommige commissieleden focussen op de 1200 tracers. Op 21 april 2020 heeft Vlaanderen van de federale werkgroep een document gekregen waarin staat dat op basis van een hypothese van duizend besmettingen per dag voor heel België ongeveer tweeduizend contactopspoorders nodig zijn. Dat is gebaseerd op één uur contact per besmet geval en een aantal opvolgingscontacten. Thans zijn er geen duizend besmettingen per dag in België of zeshonderd in Vlaanderen.

Het klopt dat het om veel geld gaat maar er wordt betaald per gepresteerd uur. In Vlaanderen zijn er vandaag 148 bevestigde gevallen. Daarvoor zijn er in principe driehonderd mensen nodig, terwijl thans het dubbele aantal beschikbaar is. Wie nodig is, wordt ingezet. Dat betekent dat er betaald wordt op basis van de geleverde prestaties.

11,33 euro per uur is het minimumloon van een 18-jarige. Het is algemeen bekend dat daar extra kosten bijkomen, zoals werkgeverslasten, maaltijdcheques, ecocheques, kosten woon-werkverkeer, RSZ, pensioenkosten, groepshospitalisatieverzekering, verlofregeling, vakantiegeld, dertiende maand, weekendvergoedingen enzovoort. Daarnaast zijn er nog onder meer infrastructuurkosten. Laten uitschijnen dat alle kosten verrekend zijn in de 11,33 euro is onkies. Voor een 35-jarige eerstelijnsmedewerker worden de kosten op 2096 euro berekend. Het is logisch dat er van contactopspoorders die op het terrein gaan hogere kwalificaties worden gevraagd met een hogere verloning tot gevolg.

Vlaanderen heeft een aanbod gekregen van 117 miljoen euro. Na 48 uur onderhandelen is daar 17 miljoen euro van afgegaan. Dat is vergelijkbaar met de andere regio's en zit iets onder de prijs die de Vlaamse overheid voor de 1700-lijn betaalt.

Privacy is belangrijk, maar voor contactopsporing moeten mensen zich deels blootgeven. Dat is van cruciaal belang als de lockdown geleidelijk aan losser wordt gemaakt. Uit de eerste getuigenissen van de tracers blijkt dat mensen dankbaar zijn dat ze worden gecontacteerd. De tracers weten het vertrouwen te winnen door daar op een juiste manier mee om te gaan. Persoonlijk belang valt samen met het algemeen belang.

De federale verantwoordelijke heeft de nodige acties ondernomen opdat het telefoonnummer niet misbruikt kan worden. Daartoe is met de providers contact genomen. Het is belangrijk dat iedereen weet dat als naar een rekeningnummer wordt gevraagd, er iets loos is. Er zijn ook veldwerkers: wie informatie niet over de telefoon wil delen, kan vragen om thuis bezocht te worden.

Gegevens worden 21 dagen bewaard zoals bepaald in het koninklijk besluit.

De Vlaamse Regering heeft gesproken over de inzet van ambtenaren maar niemand weet hoelang dit zal duren. Er kan een contingent worden ingezet voor een paar weken maar waarschijnlijk niet voor een paar maanden. Als contacttracing nog langer duurt, kan het helemaal niet. Daarom is gekozen voor een zekere oplossing.

De taakafspraken tussen KPMG, mutualiteiten en callcenters staan in de contractuele overeenkomsten. Er is niet met de drie partners afzonderlijk onderhandeld.

Vlaanderen moest niet klaar zijn tegen 3 mei 2020. Het moest kunnen proefdraaien vanaf 4 mei 2020. Dat is gebeurd en sedert 11 mei 2020 is men operationeel. Voor 11 mei 2020 waren er al 110 ambtenaren operationeel, wat gezien het aantal cases meer dan genoeg was. Op 11 mei 2020 zijn er op een paar uur tijd 1001 contacten verwerkt. Door de combinatie van mensenwerk en digitale platformen kunnen er altijd fouten gebeuren. Niets is onfeilbaar maar een interfederaal test- en tracingcomité en een Vlaamse stuurgroep gaan na wat bijgestuurd dient te worden.

Informatie over de vrijwilligers is bezorgd aan het consortium. Er kunnen profielen bijzitten voor 'field researchers'. Ook wie zich heeft aangemeld via het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid is aan het consortium bezorgd.

De filosofie achter contactonderzoek is in de verschillende gemeenschappen dezelfde maar de contracten hebben ze elk voor zich afgesloten. De prijzen zijn vergelijkbaar. Het is telkens een samenspel tussen private callcenters en mutualiteiten.

Minister Wouter Beke hoopt dat wie gecontacteerd wordt de waarheid verteld. Het Preventiedecreet van 21 november 2003 laat toe bestraffend op te treden ten aanzien van zieken die weigeren te doen wat van hen gevraagd wordt. De minister hoopt dat de legitimiteit van de contactopsporing niet wordt ondergraven maar bewerkstelligd. De informatie wordt niet aan derden doorgegeven. Het enige oogmerk is om zo snel mogelijk alle contacten op te sporen om mensen op kleine schaal in quarantaine te plaatsen zodat dit niet opnieuw met de hele samenleving moet gebeuren.

Op- en afschalen zal gebeuren in functie van de benodigde capaciteit. Daar staat een prijs tegenover: 100 miljoen euro is veel geld maar ook de partners nemen risico's. De minister hoopt dat er nooit 1200 mensen nodig zijn, niet alleen voor de factuur maar ook omdat het aantal besmettingen dan beperkt blijft.

Het volgende nooddecreet is zo goed als klaar voor bespreking.

Als een besmetting in een school wordt vastgesteld, wordt de CLB-arts gecontacteerd. Bij een besmetting in een woonzorgcentrum is dat de CRA-arts. Het is niet de bedoeling dat het callcenter alle leerlingen individueel opbelt.

De eerste feedback over contactopsporing is positief maar er zijn nog kinderziektes. Soms wordt iemand meermaals gebeld, vaak vanwege de drempels om anonimiteit te verzekeren. Contactonderzoekers kunnen maar beginnen wanneer ze over alle gegevens beschikken, wat betekent dat labo's, huisartsenposten en ziekenhuizen snel moeten handelen. Informatie moet onmiddellijk op het platform geplaatst kunnen worden. Momenteel rekt men op 48 uur maar dat kan sneller als informatie sneller op het platform komt.

Woonzorgcentra

Het klopt niet dat de situatie in de woonzorgcentra niet duidelijk is. Op basis van zelfrapportering blijkt dat 63,5 procent coronavrij is. 26 procent heeft minder dan 10 procent besmettingen. Dat betekent dat er in 90 procent geen of amper problemen zijn. De echte cijfers zitten inderdaad in de oversterfte en daaruit zal uiteindelijk de reële impact blijken.

Psychosociaal welzijn

Het psychosociaal welzijn wordt ondersteund via DeZorgSamen.

Personen met een handicap

Er is nog geen feedback over de bezoekenregelingen in de VAPH-instellingen en jeugdhulp. Er is nog geen actieve bevraging over geweest omdat het recent in gang is gezet. Het is belangrijk dat instellingen de vrijheid krijgen om daarmee om te gaan. De minister kan zich niet inbeelden dat er instellingen zijn die geen bezoek willen toelaten maar het moet in veilige omstandigheden.

De dagcentra kunnen vanaf 18 mei 2020 heropenen. De MDT's gaan dezelfde dag opnieuw aan het werk.

De minister kan geen antwoord geven op de vraag tot wanneer de uitbreiding met 8,5 procent zal gelden. Er wordt gekeken hoelang overbruggingsmaatregelen moeten doorlopen en wanneer zaken zoals het toelaten van nieuwe mensen in instellingen opnieuw kunnen. Op een bepaald moment moet er overgeschakeld worden in de verschillende sectoren. Dat momentum is echter nog niet vastgelegd. Er wordt gemonitord of de uitbreiding met 8,5 procent voldoende is. Als blijkt dat er aanpassingen nodig zijn, zal de Vlaamse Regering dat bekijken.

De heropstart van de MFC's wordt bekeken. Wanneer de opvang thuis gebeurt, is er ondersteuning door de MFC's. De bijdrage wordt niet doorgerekend ook al ligt dat contractueel vast.

Kinderopvang

Er is op 11 mei 2020 een nieuw draaiboek bezorgd aan de kinderopvangsector. Alleenstaande ouders en gezinnen waar beide ouders telewerken, kunnen hun kinderen vanaf de week van 18 mei 2020 naar de kinderopvang brengen. Er wordt gevraagd om op voorhand contact op te nemen met het kinderopvanginitiatief om alles op een goede manier te kunnen organiseren. De besluitvormingsladder stelt dat er eerst gekeken moet worden of ouders zelf voor kinderopvang kunnen zorgen. Daarna komt opvang in de kinderopvang en op school. Als het niet kan op scholen, wordt er gekeken naar het lokale bestuur. De 30 euro is voor lokale

besturen of private initiatieven maar niet voor scholen. Dat wordt op 15 mei 2020 besproken door de Vlaamse Regering waarna een definitieve beslissing volgt.

Voor de kinderopvang op school is in overleg met de ministers Ben Weyts en Bart Somers besloten om van veertien naar twintig kinderen te gaan.

Omdat niet iedereen kan telewerken moeten er oplossingen gevonden worden. Tegelijkertijd hoopt de minister dat er aan het algemeen belang wordt gedacht en dat kinderen ook thuis opgevangen worden. Alleen door samenspel kunnen er goede oplossingen komen. Misschien geeft de Nationale Veiligheidsraad in een volgende fase bijkomende inzichten over de relatie tussen grootouders en (klein)kinderen.

Ambulante dienstverlening

De ambulante dienstverlening is opnieuw opgestart. De sectoren zijn betrokken bij de uitrol van de nieuwe dienstverlening en het opstellen van richtlijnen.

Het ingezette aantal studenten is vermeld in de toelichting.

De richtlijnen voor de ambulante geestelijke gezondheidszorg staan op de website van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.

De CAW's zijn sinds 11 mei 2020 opnieuw gestart met mobiele en ambulante dienstverlening.

Bezoekregeling

De vragen over bezoekrecht van personen met een handicap zijn terecht. Uiteraard geeft minister Wouter Beke er de voorkeur aan dat de volgende stappen met de bubblens rekening houden, maar dat wordt in de taskforce bekeken. Hij vraagt begrip voor wie in de instellingen werkt en de voorbije weken met een klein hartje naar de crisis heeft gekeken. Thans is er opnieuw wat stabiliteit en zekerheid. Iedereen wil meewerken aan het bezoekrecht, ook van meer dan één persoon. Men wil evenwel eerst kijken vanaf wanneer dat op een veilige wijze kan. Daarom vindt de minister het belangrijk dat er eerst goed overlegd wordt. Principieel is hij het volkomen eens met de vraag.

Vaccins

Over de vaccinatiestrategie wordt beslist in overleg met de RMG en de RAG. Er wordt allang gesproken over serologische tests, maar het is nog een vraagteken of ze sluitend zijn. Zodra dat het geval is wordt in overleg met de bevoegde instellingen beslist over de inzet.

Fake news

De Vlaamse overheid ondersteunt de website gezondheidswetenschap.be, waar ook verwezen wordt naar wat echt en fake nieuws is.

Jeugdhulp

De kinderrechtencommissaris wijst in de eerste plaats op de manier hoe hoven en rechtbanken zich organiseren in deze periode, maar dat is federale materie. Tijdens de coronacrisis kan daar begrip voor opgebracht worden. Men probeert aan de hand van moderne technologieën vooruitgang te boeken. Ook in de federale regelgeving worden inspanningen geleverd om alle partijen te kunnen horen. Artikel 15 van het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht maakt videoconferentie mogelijk in MOF-zaken. Er zijn een aantal essentiële

rechtswaARBorgen, zoals de expliciete toestemming van minderjarigen en advocaat, en nooit voor een eerste contact.

Op basis van de ervaring opgedaan tijdens deze periode wil Vlaanderen werk maken van een kader voor meer onlinecontacten, bijvoorbeeld met VOS-jongeren. Er moet ook aandacht zijn voor beslissingen met inspraak van de jongeren, hun context enzovoort.

Personeel

Over 'project sourcing' is nog geen definitief besluit van de Vlaamse Regering goedgekeurd. De minister heeft een voorstel en wacht op advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. In functie daarvan gaat hij na of aanpassingen nodig zijn. Hij roept iedereen op om na te denken hoe de attractiviteit van het beroep verhoogd kan worden want er staan tweeduizend vacatures open. Mensen willen niet ingaan op vacatures omdat de werkdruk te hoog is. Zo lang vacatures niet ingevuld raken blijft de werkdruk hoog.

Taskforce Kwetsbare Gezinnen

Er wordt afgestemd tussen federale en Vlaamse taskforces. Het kabinet van minister Wouter Beke is betrokken bij de federale werkzaamheden.

Palliatieve zorg

In het plan Zorgen voor Morgen wordt aandacht besteed aan palliatieve zorg en rouwbegeleiding. Ferm is een van de elementen. De CAW's worden evident betrokken bij rouwverwerking.

Ziekenhuizen

Ziekenhuizen en materniteiten doen er alles aan om niet-dringende ingrepen zo veilig mogelijk te laten verlopen.

Crisismeldpunten

De crisismeldpunten krijgen een capaciteitsverhoging met 15 procent. Ook minister Wouter Beke is vragende partij om dit recurrent te maken.

Huizen van het Kind

De Huizen van het Kind ontvangen 2 miljoen euro: 1 miljoen euro voor de Huizen van het Kind zelf en 1 miljoen euro voor kansarme gezinnen.

16. Replieken

Volgens *Lise Vandecasteele* heeft federaal minister Maggie De Block op 20 april 2020 gezegd dat een voorwaarde voor de versoepeling van de lockdown een operationele dienst contactopsporing is vanaf 3 mei 2020. Er wordt iedere keer opnieuw gesjoemeld met die datum. Er is effectief vertraging opgetreden, wat spijtig is.

Contactopspoorders zullen 11,33 euro per uur bruto verdienen, wat zeer weinig is. Het minimumloon is 14 euro. Wat vindt de minister daarvan? De bevolking moet vertrouwen hebben in zo'n dienst. Het zou logischer zijn ambtenaren te activeren en een preventieve geneeskundige dienst in te schakelen. Andere Europese landen hebben begin maart 2020 al aan contactopsporing gedaan. In een open brief verwijzen een aantal geneesheren en hoogleraren naar hun voorstel voor een

wetgevend initiatief van 2006 voor de beheersing van zorginfecties in woonzorgcentra. Een preventieve dienst kan een virus beter verslaan bij een uitbraak.

Ziekenhuizen bereiden zich voor op een tweede besmettingsgolf in het najaar. Alles lijkt goed te gaan maar niemand mag op zijn lauweren rusten. Een tweede golf in de woonzorgcentra moet absoluut worden vermeden. Het commissielid verwacht van de minister duidelijkheid over de inspanningen om dat te voorkomen. Ze mist de urgentie om te voorkomen dat er opnieuw veel doden vallen in woonzorgcentra.

Hannes Anaf herhaalt zijn vragen omdat ze niet zijn beantwoord. Hij vindt het vreemd dat de minister blijft beweren dat de contacttracers niet op 3 mei maar op 11 mei 2020 operationeel moesten zijn. Het verslag van de IMC van 20 april 2020 is openbaar en het staat er letterlijk in.

Hoe kan de minister garanderen dat er snel wordt opgeschaald? Welke boeteclausules zijn er? Ook de Inspectie van Financiën adviseert hogere boeteclausules omdat de volksgezondheid in gevaar komt.

De spreker is tevreden dat de minister 100 miljoen euro ook veel geld vindt, maar hij vindt de argumentatie vreemd dat de werknemers toch een goede verloning met extra's krijgen. Hannes Anaf blijft ervan overtuigd dat sommigen hier veel geld aan verdienen terwijl de mensen op de vloer een beperkt loon krijgen.

In de offerte is opgenomen dat meer ambtenaren kunnen worden ingeschakeld. Is er een maximumaantal? Overweegt de minister een actieve oproep bij ambtenaren in plaats van enkel spontane sollicitaties af te wachten?

Hij kreeg evenmin antwoord op de vraag naar de prijs in de initiële offerte. Wat zijn de openingsuren van de callcenters? Klopt het dat ze aanvankelijk uitgebreider waren maar uit besparingsoverwegingen ingekrompen zijn? Ook op de vraag naar de hoge opstartkosten van 1,37 miljoen euro kwam evenmin antwoord. Wat dekken deze kosten?

Hij hoopt het volgende nooddecreet te ontvangen evenals het VTC-advies zodat hij dit goed kan bekijken.

Celia Groothedde meent dat de minister haar vraag over de klacht van de kinderrechtencommissaris over de stem van jongeren niet goed heeft begrepen. Er ontbreekt perspectief voor kinderen en jongeren. Ze wil de stand van zaken weten. Er is overleg maar snel handelen is aangewezen. Mensen op het terrein weten goed wat er gaande is. Is er een toeloop in de jeugdhulp? Zijn er voldoende mensen om dit aan te pakken?

In 2019 was er al protest over de besparing op preventie. Een aantal van die mensen nemen thans een sleutelpositie in tracing maar ook in het opvolgen van de crisis. Ze dragen de gevolgen van de besparing. Onder meer professor Erika Vlieghe dringt al een maand aan op het opzetten van contacttracing. Door de besparingen zijn er te weinig ambtenaren. Thans moet het dossier holderdebolder worden opgenomen.

De minister laat uitschijnen dat Celia Groothedde aan contacttracing twijfelt omdat ze vroeg naar de privacyregels. Niemand heeft vragen gesteld bij contacttracing. Groen heeft het nooddecreet van 8 mei 2020 tot organisatie van contactonderzoek in het kader van COVID-19 mee goedgekeurd, maar wel vragen gesteld over gegevensdeling. Ook de Inspectie van Financiën heeft hierover vragen gesteld. Er komt geen duidelijk antwoord op. Er is gezegd dat gegevens drie weken worden bijgehouden, maar het nooddecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering bepaalt hoe lang gegevens worden bijgehouden. Wat zijn de modaliteiten? Ze hoopt dat het

volgende nooddecreet op tijd aan de parlementsleden wordt bezorgd zodat men het goed kan doornemen.

Volgens *Immanuel De Reuse* verwijst minister Wouter Beke naar de responsgraad van 95 procent om de vraagstelling in Vlaanderen niet aan te passen. Hij vindt het spijtig omdat correcte cijfers van essentieel belang zijn voor beleid en wetenschappelijk onderzoek.

De opgesomde extralegale voordelen zullen de contacttracers niet allemaal krijgen. Vlaams Belang was er voorstander van om met 1200 mensen te beginnen met contacttracing. Was men tijdig met testing begonnen, dan had men tijdig contacttracing kunnen opzetten en veel onheil vermeden.

De spreker heeft voorgesteld om de woonzorgcentra eigen herbruikbare mondmaskers te laten gebruiken om verkeerd gebruik te voorkomen. De minister heeft niet op dit voorstel gereageerd.

Minister *Wouter Beke* wijst Lise Vandecasteele op het verslag van de IMC van 29 april 2020, ondertekend door federaal minister Maggie De Block en alle deelstaatsministers: "Op 4 mei wordt de opstartfase gelanceerd voor de contacttracing en deze wordt stapsgewijs opgeschaald op 11 mei." Er staat niet dat Vlaanderen op 11 mei 2020 klaar moest zijn. Op basis van deze beslissing van de IMC heeft minister-president Jan Jambon in de plenaire vergadering van 29 april 2020 (*Hand. VI.Parl. 2019-20, nr. 31*) verklaard dat Vlaanderen op 11 mei 2020 klaar zou staan en dat is het geval.

Er was in de beginfase contacttracing maar dat is stopgezet omdat het aantal gevallen toenam en omdat de volgende stap, namelijk het testen, niet kon volgen.

De minister antwoordt aan Hannes Anaf en Celia Groothedde dat de oppositie oppositie moet voeren, maar dat in Brussel, waar hun partijen mee in de meerderheid zitten, dezelfde werkwijze is gehanteerd. Hij vindt hun kritiek daarom onterecht. Op de IMC van 20 april 2020 is beslist om af te stappen van digitale contactopsporing en is de regio's gevraagd om te starten met manuele contactopsporing. De eerste aanbesteding is inderdaad niet doorgegaan. Het probleem was dat de Inspectie van Financiën geen oordeel kon vellen omdat de elementen niet prijsvergelijkend waren. Bovendien had het federale niveau bijkomende elementen bezorgd. Dat is allemaal verleden tijd: er is gevraagd om op 11 mei 2020 klaar te staan en dat is het geval.

Er is 0,24 promille oversterfte bij de 85-plussers of 1599 mensen, niet alleen in woonzorgcentra. In Wallonië is dat 0,35 promille en in Brussel 0,47 promille. In de groep 64- tot 84-jarigen is er een oversterfte van 0,20 promille. Minister Wouter Beke ontkent niet dat er oversterfte is.

Op een aantal vragen kan Hannes Anaf het antwoord vinden in het openbare document.

Er is overleg gepleegd met de kinderrechtencommissaris en de andere ondertekenaars van de brief. Hij deelt niet alleen hun bezorgdheden maar geeft er ook antwoorden op in het actieplan.

De CAW's zijn vanaf 11 mei 2020 opnieuw actief. Groepsactiviteiten kunnen vanaf 18 mei 2020. Er is het actieplan Generatie Veerkracht. Professor Lieven Annemans verwees recent naar het Vlaamse actieplan Zorgen voor Morgen en hoopte tegelijk dat er ook op federaal niveau sneller wordt geschakeld. Vlaanderen heeft dat ook gevraagd op de IMC. Er zijn ondertussen werkgroepen opgestart.

Over gegevensdeling is er een koninklijk besluit dat gepubliceerd zal worden. Er komt een wetgevend initiatief, waaraan de Vlaamse regelgeving is gekoppeld.

De minister gaat na of versoepelingen mogelijk zijn voor het opstellen van een dossier voor de Vlaamse sociale bescherming.

Celia Groothedde vindt dat de minister moet differentiëren. Hij spreekt over de oppositie maar elke partij klaagt verschillende zaken aan. Zij heeft het in hoofdzaak over twintig jaar besparingen op preventie. Er zijn te weinig inspecteurs om te traceren wanneer mensen uit het buitenland terugkomen. Zelfs zonder tests kan men mensen isoleren. Dat is in een aantal landen een nationale strategie. Brussel is niet verantwoordelijk voor het preventiebeleid, maar de minister zelf. Brussel heeft uit vrije wil een sociaal fonds opgericht. Er zijn tijdens deze crisis een aantal systeemfouten aan het licht gekomen. Het gaat niet enkel over een contract maar ook over de organisatie van woonzorgcentra, over de aanvallen op het middenveld van de afgelopen jaren, over een gebrek aan personeel dat nog zal toenemen als er beknibbeld wordt op hun arbeidsvoorwaarden, en over besparing op preventie. Ze rekent erop dat de minister die systeemfouten zal aanpakken.

Stefaan Sintobin, commissievoorzitter, engageert zich ertoe om na de crisis een breed debat te organiseren over de woonzorgcentra en zorg in het algemeen. In afwachting kunnen er in de voortgangsrapportage vragen worden gesteld over de maatregelen.

Volgens *Lise Vandecasteele* blijkt uit het verslag van de IMC duidelijk dat contacttracing tegen 3 mei 2020 gestart moest zijn. Minister-president Jan Jambon heeft tijdens de plenaire vergadering van 29 april 2020 gezegd dat die tegen 11 mei 2020 op volle capaciteit zou draaien. Dat is niet het geval en de aantallen worden nog verlaagd. Dat ligt blijkbaar aan het aantal tests dat kan gebeuren. Het is een jammerlijk gevolg van de bevoegdheidsverdeling waardoor de schuld gemakkelijk op een andere partner kan worden geschoven.

De woonzorgcentra zijn zwaar getroffen. Hoe kan een nieuwe opflakking de komende maanden voorkomen worden?

Hannes Anaf vindt het onaanvaardbaar dat de minister niet antwoordt op bepaalde vragen want niet alles is terug te vinden in het onlinedocument.

Minister *Wouter Beke* wijst erop dat de onderhandelingen door het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid zijn gevoerd en niet door hemzelf. Hij heeft zijn akkoord gegeven aan het resultaat. Als er concrete vragen zijn, dan stelt de minister voor dat diegene die de onderhandelingen heeft gevoerd, wordt gevraagd. De minister geeft maximale transparantie.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Freya SAEYS
Koen DANIELS
Immanuel DE REUSE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

CAW	centrum algemeen welzijnswerk
CGG	centrum voor geestelijke gezondheidszorg
CLB	centrum voor leerlingenbegeleiding
COVID-19	'Co' staat voor de virusgroep corona waartoe de ziekte behoort; 'Vi' verwijst naar virus; 'D' staat voor 'disease'; en 19 duidt op het jaartal waarin het nieuwe virus uitbrak: 2019
CRA	coördinerend en raadgevend arts
FFP	filtering facepiece particles
IBW	initiatief voor beschut wonen
IMC	interministeriële conferentie
MDT	multidisciplinair team
MFC	multifunctioneel centrum
MOF	als misdrijf omschreven feit
PAB	persoonlijkeassistentiebudget
pvt	psychiatrisch verpleegtehuis
RAG	Risk Assessment Group
RMG	Risk Management Group
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VOS	verontrustende opvoedingssituatie
VTC	Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer
vte	voltijdsequivalent / voltijddequivalent
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)